Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	Beheerplan en uitvoeringsplan Buiten bewegen, beleven, spelen en ontmoeten
Zaaknummer	61964 - 2024
B&W vergadering	5 november 2024
Integrale advisering	Jody Kruiper, financiën, Eva Smit, Colette Hofstede, Lotte Koolhof, domein Samenleving, Hennie Rodijk, Jeroen Hoppenbrouwer, Marco Simons, domein Ruimte en Petra Veltmaat, Daan van den Berg, Hans Horenberg, domein beheer
Portefeuillehouder	Dhr. B. (Breun) Breunissen
Voor informatie	Wendy Busscher

Bestuurssamenvatting

Eind 2023 is het beleidsplan “Buiten bewegen, beleven, spelen en ontmoeten” door de raad vastgesteld. Hiermee is een basis gelegd voor het actualiseren van het beheerplan spelen, dat nu ter besluitvorming voorligt. In het beheerplan is het speelbeleid vertaald naar de praktijk met “wat hebben we?”, “hoe onderhouden we het?”, “hoe vervangen we het?” en “wat kost dit?”. Naast het borgen van veilig gebruik en het uitvoeren van onderhoud zetten we in op het vormen van een goed netwerk van uitdagende beweeg-, beleef-, speel- en sportplekken voor een brede doelgroep en met een bereik voor de hele buurt. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan een adequaat voorzieningenniveau, o.a. de opgave voor toekomstbestendige wijken en dorpen. Hiervoor zijn extra middelen nodig, deze zijn in de conceptbegroting 2025-2028 opgenomen. Uw college wordt voorgesteld het beheerplan “Buiten bewegen, beleven, spelen en ontmoeten” vast te stellen.

Beslispunten

1. Het beheerplan “Buiten bewegen, beleven, spelen en ontmoeten” vast te stellen.
2. De raad te informeren middels het toezenden van dit besluit en bijbehorende stukken.

Besluit

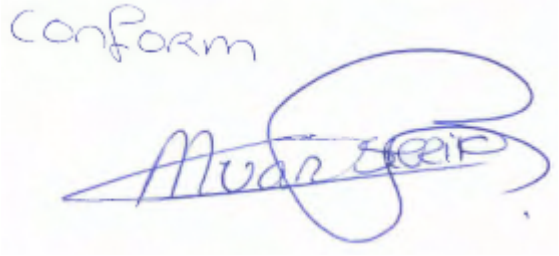

Inleiding

Het huidige beheerplan spelen dateert uit 2007 en is aan vervanging toe. Eind 2023 is het nieuwe speelruimtebeleid ‘Buiten bewegen, beleven, spelen en ontmoeten’ door de raad vastgesteld. In het voorliggende beheer- en uitvoeringsplan ‘Buiten bewegen, beleven, spelen en ontmoeten’ omschrijven we hoe we de komende 17 jaar de openbare speel-, sport- en ontmoetingsruimte gaan onderhouden en inrichten. Met het beheerplan willen we onze

ambities en (uitvoerings)kaders waarmaken. In het beheerplan (bijlage 1) is dit vertaald naar "wat hebben we?", "hoe onderhouden we het?", "hoe vervangen we het?" en "wat kost dit?".

Met dit beheerplan sluiten we aan op verschillende vastgestelde beleids- en beheerdocumenten binnen de gemeente. Zo geeft dit beheerplan invulling aan kernopgave 2 van de omgevingsvisie (2020) en het herziende speelbeleid (2023). Daarnaast sluiten we aan op actuele thema's als klimaatadaptatie, leefbaarheid, gezond en actief leven en inclusie en diversiteit door aan te sluiten op het beheerplan Toekomstig openbaar groen (2022) en het Sportakkoord (2023).
Uit deze koppelingen, het veldwerkonderzoek en het participatieonderzoek (gesprekken met basisschoolkinderen, jongerenwerkers, jongeren van het vervolgonderwijs, een bijeenkomst met interne en externe ketenpartners en een gemeente brede enquête onder inwoners) zijn drie ambities voortgekomen:

- **Ambitie 1: Integrale aanpak.** De uitvoering van dit plan gaan we doen met inwoners, ketenpartners en specifieke doelgroepen in de gemeente. Samen met deze doelgroepen zorgen we dat de openbare speel-, sport- en ontmoetingsruimte past bij de wensen van de gebruikers.
- **Ambitie 2: Gezonde buurt.** Door in te zetten op een divers netwerk van goede centrale buurtplekken, aangevuld met steunplekken en vrije beweegruimte, ontstaat er een passend aanbod, waar nodig dicht bij huis, voor alle inwoners (jong en oud).
- **Ambitie 3: Athletic Skills Model (ASM).** We zetten het ASM-gedachtegoed in om diversiteit in de beweegvriendelijke buurten te creëren. De focus ligt in eerste instantie op 'aandachtswijken'.

Wat hebben we?
Onze gemeente telt 170 formele, openbare speelplekken met 725 speel- en sporttoestellen op 202 ondergronden verspreid over 9 dorpskernen. De grootte van de speelplaatsen varieert van een buurtplek met een combinatie van spelen en sporten tot een kleine speelplek waar één of een paar speeltoestellen in staan. De gemiddelde leeftijd van de huidige speeltoestellen in Raalte is 12 jaar. In de regel wordt voor afschrijving uitgegaan van gemiddeld 15 jaar. In Raalte wordt een afschrijvingstermijn van 17 jaar gehanteerd. Het areaal heeft een cataloguswaarde van € 3,1 miljoen.

Hoe onderhouden we het (het dagelijks onderhoud)?
Het beheren van de openbare sport- en speelruimte bestaat uit het onderhouden van speeltoestellen en het inspecteren van de openbare ruimte. Gebaseerd op richtbedragen, gebaseerd op het huidige areaal verwachten we dat de kosten voor het goed onderhouden van de locaties uitkomt op € 136.600 per jaar.

Hoe vervangen we het?
In het uitvoeringsplan wordt ingezet op het vormen van een goed netwerk van uitdagende beweeg-, beleef-, ontmoetings-, speel- en sportplekken voor een brede doelgroep en met een bereik voor de hele buurt. Op basis van het vastgestelde speelbeleid, het speelruimte onderzoek (2024) en de ambities is gekeken welke locaties nodig zijn voor een goede spreiding en dekking binnen onze gemeente. Hierbij is gewerkt met de volgende uitvoeringsadviezen:

- *Locatie behouden:* bij het behouden van een locatie wordt een locatie regulier heringericht.
- *Impuls:* locaties met een impuls krijgen extra budget om een verbetering door te voeren. De impuls kan zijn op spelen, sport, klimaatbestendigheid of inclusiviteit met extra aandacht voor wijken die sociaal een duwtje in de rug kunnen gebruiken.
- *Omvormen:* Op een aantal (kleine) plekken, die op korte afstand van een andere plek liggen, verdwijnen de speeltoestellen op termijn. De ruimte blijft wel behouden als vrije ruimte en is beschikbaar voor een alternatieve inrichting (bijv. moestuin, ontmoetingsplek). De alternatieve inrichting kan met de buurt bepaald worden.

Momenteel zijn er 170 speel- en sportplekken. Na de looptijd van het uitvoeringsplan (2042) blijven er van de huidige plekken ongeveer 145 plekken behouden. Gedurende de looptijd krijgen 24 locaties een impuls op één of meerdere verbetermogelijkheden. Er worden 25 locaties omgevormd. Het aantal speel- en sportplekken zal door uitbreiding van woonwijken (nieuwbouw) wel verder toenemen.

Beoogd effect

Met het vaststellen van het beheerplan 'Buiten bewegen, beleven, spelen en ontmoeten' beogen we een duidelijk beeld te schetsen hoe we met het buiten spelen in de komende jaren willen omgaan. Hiermee kan geïnvesteerd worden in de maatschappelijke meerwaarde van de openbare ruimte en wordt er aan de voorzijde geïnvesteerd op gezondheid van onze inwoners.

Argumenten

1.1 Met het vaststellen van het beheerplan wordt gewerkt aan een toekomstbestendige openbare ruimte met maatschappelijke meerwaarde

Het speelbeheer draagt in eerste instantie bij aan de opgave voor toekomstbestendige wijken en dorpen en aan belangrijke maatschappelijke thema's door de openbare ruimte bereikbaar, veilig, inclusief, leefbaar, (bio)divers en klimaatbestendig in te richten. De inrichting, het onderhoud en de vervanging is afgestemd op de locatie. Hierbij betrekken we onze inwoners en ketenpartners (bijv. Salland Wonen en buurtsportcoaches) middels heldere communicatie om zo een maatschappelijke meerwaarde te creëren.

2.1 Middels het toezenden van deze stukken wordt de gemeenteraad geïnformeerd

Het beheerplan 'Buiten bewegen, beleven, spelen en ontmoeten' is een uitwerking van het speelruimtebeleid 'Buiten bewegen, beleven, spelen en ontmoeten'. De gemeenteraad krijgt met dit plan meer inzicht waar het door hen beschikbare gestelde budget voor speel-, beweeg-, beleef- en ontmoetingsplekken voor gebruikt wordt.

Duurzaamheid

Speellocaties spelen een belangrijke rol in het toekomstbestendig en leefbaar maken van dorpen en wijken. Het leidt tot mooiere, meer leefbare en gezondere omgeving voor onze inwoners.

Kanttekeningen

1.1 *Wanneer bij de meerjarenbegroting 2025-2028 geen aanvullende financiële middelen beschikbaar worden gesteld, kan er geen volledige uitvoering gegeven worden aan het beheerplan buiten bewegen, beleven, spelen en ontmoeten.*

Financiën en Fiscale aspecten

Hieronder hebben we de financiële aspecten weergegeven die betrekking hebben op de uitvoering van het beheerplan spelen. Opgemerkt dient te worden dat de financiële consequenties voor de noodzakelijke vervangingsinvesteringen zijn verwerkt in de begroting 2025-2028 die ter besluitvorming bij de raad voorligt.

<u>Het dagelijks onderhoud</u>

De kosten voor het dagelijks onderhoud zijn geraamd op € 136.600 per jaar. De middelen die hiervoor in de begroting zijn opgenomen zijn toereikend. Ter toelichting het volgende:
Het onderhoudsbudget, inclusief de uren die de eigen dienst aan onderhoud van speeltoestellen besteed is € 92.410. Dit lijkt een relatief groot verschil tussen het benodigde budget en het beschikbare budget. In de praktijk is het zo dat het verschil als minder groot wordt ervaren. Dit komt onder meer doordat onderhoudswerkzaamheden goedkoper uitgevoerd kunnen worden door medewerkers van onze eigen dienst en de Productie dan bij uitbesteding.

<u>De vervangingsinvesteringen</u>

De kosten voor de vervangingsinvesteringen zijn binnen de bestaand begroting niet toereikend. In de concept meerjarenbegroting 2025-2028 is een voorstel aan de gemeenteraad gedaan extra middelen te ramen, ter grootte van gemiddeld (2025-2031) € 100.000 per jaar. Hiermee kan een zeer belangrijk deel van kosten worden gedekt. Er resteert nog een klein jaarlijks tekort van gemiddeld € 11.000. Dit vangen we op door maatregelen en uitvoering wat aan te passen. Ter toelichting hierop het volgende:

Het totale uitvoeringsplan tot en met 2042, bestaande uit het behouden van locaties (zonder impuls of omvormen), bedraagt € 4.860.000. Alle voorgestelde impulsen kosten € 365.000. Deze zijn verdeeld over impulsen voor spelen, sport (ASM), inclusiviteit en vergroenen. Met het omvormen van 25 locaties wordt € 510.000 bespaard op het uitvoeringsplan. Over de hele looptijd vraagt dit in totaliteit een investering van € 4.715.000. Met een looptijd van 17 jaar betekent dit dat het benodigde vervangingsbudget gemiddeld € 277.352 per jaar is.

Daarnaast maken we met deze raming ook een inhaalslag ten aanzien van de bekostiging van de vervangingen. Dit omdat er sinds 2014 een bezuiniging is doorgevoerd, er geen rekening is gehouden met areaaluitbreidingen en dat voor het vervangen van de ondergronden niets is gereserveerd. Ondertussen constateren we ook dat de prijsstijgingen in markt groter zijn geweest dan de gemeentelijke indexeringen.

Het gemiddeld beschikbare budget voor het vervangen van het speelareaal is (exclusief de aanvraag nieuw beleid 2025) kijkend naar de komende 7 jaar (2025-2031) gemiddeld € 87.000 per jaar. Bij herinrichting van speelplaatsen neemt de eigen dienst een deel van de werkzaamheden voor haar rekening (bij uitvoering, toezicht en participatie en ontwerp). Het beschikbare investerings-/vervangingsbudget inclusief uren eigen dienst komt hiermee op gemiddeld € 166.500.

Er is dus (vóór nieuw beleid 2025) te weinig investeringsbudget beschikbaar om de huidige speeltoestellen en ondergronden te vervangen. Om een bijdrage te kunnen blijven leveren aan leefbare toekomstbestendige dorpen en wijken is in de meerjarenbegroting 2025-2028 voorgesteld om extra vervangingsbudget van gemiddeld € 100.000 per jaar (het gemiddelde over de periode 2025 t/m 2031) beschikbaar te stellen. Met dit aanvullende budget kan Raalte het huidige speelvoorzieningenniveau in stand houden.

Met de beoogde vaststelling van de begroting 2025-2028 wordt voorzien in de benodigde dekkingsmiddelen, zoals in de onderstaande tabel is weergegeven met een gemiddelde van € 100.00 per jaar.

Jaar	Bedrag
2025	€ 40.000
2026	€ 75.000
2027	€ 20.000
2028	€ 140.000
2029	€ 150.000
2030	€ 100.000
2031	€ 179.000

Wanneer de aanvraag nieuw beleid toegekend wordt, dan hebben we een jaarlijks investeringsbudget van gemiddeld € 187.000. Hierbij zijn interne uren buiten beschouwing gelaten.

Vervolg

Aan de slag met het uitvoeringsprogramma.

Communicatie

Communicatie wordt uitgevoerd zoals bij de integrale aanpak is voorgesteld.

Bijlagen

Bijlage 1: Beheerplan Buiten bewegen, beleven, spelen en ontmoeten
Bijlage 2: Onderzoeksrapport